

มารยาทในการกินและดื่ม

﴿آداب الأكل والشرب﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

มุหัมมัด อัดดูวัยญีรีย

แปลโดย : สุกรี นूर จงรักสัตย์

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿آداب الأكل والشرب﴾

« باللغة التايلاندية »

محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: شكري نور

مراجعة: صافي عثمان

2009 - 1430

islamhouse.com

มารยาทในการกินและดื่ม

■ อาหารของมุสลิม : ต้องดีและเป็นที่ยอมรับ

1. อัลลอฮ์ได้กล่าวว่า :

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ» (البقرة : 172)

ความว่า : โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย สูเจ้าจงบริโภคสิ่งที่ดีจากสิ่งที่เราได้ประทานแก่สูเจ้า และจงขอบคุณต่ออัลลอฮ์ หากสูเจ้าเคารพสักการะแต่เพียงต่อพระองค์ (อัลบะเกาะเราะฮะฮ์ : 172)

2. อัลลอฮ์ได้กล่าวว่า :

«الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» (الأعراف : 157)

ความว่า : คือ บรรดาผู้ปฏิบัติตามเราะฮะฮ์ผู้เป็นนบีที่เขียนอ่านไม่เป็นดังที่พวกเขาพบเขา (นบี) ถูกจารึกไว้ ณ. ที่พวกเขา ทั้งในอัล-เตวารอต และในอัล-อินญีล โดยที่เขา (นบี) จะใช้พวกเขาให้กระทำในสิ่งที่ชอบและห้ามพวกเขามิให้กระทำในสิ่งที่ไม่ชอบและจะอนุมัติสิ่งที่ดี ๆ ให้แก่พวกเขา และจะให้เป็นที่ต้องห้ามแก่พวกเขาซึ่งสิ่งทั้งหลาย และจะปลดเปลื้องออกจากพวกเขาซึ่งภาระหนักของพวกเขาและห่วงคอกที่ปรากฏอยู่บนพวกเขา ดังนั้น บรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อเขา ยกย่องเชิดชูและช่วยเหลือเขา อีกทั้งยังปฏิบัติตามแสงสว่างที่ถูกประทานลงมาแก่เขาแล้วไซ้ร้ ชนเหล่านี้แหละคือบรรดาผู้ที่สำเร็จ (อัล-อะฮ์รอฟ : 157)

■ การกล่าวบิสมิลลาฮ์ก่อนทานอาหารและเริ่มรับประทานสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวก่อน

1. จากอุมัร บินอบีสะละมะฮ์กล่าวว่า :

كُنْتُ غُلَامًا فِي حَجْرِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَكَانَتْ يَدِي
تَطِيئُ فِي الصَّحْفَةِ فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - « يَا
غُلَامُ سَمَّ اللَّهُ ، وَكُلَّ بِيَمِينِكَ وَكُلَّ مِمَّا يَلِيكَ » . فَمَا زَالَتْ تِلْكَ طِعْمَتِي
بَعْدُ .

ความว่า : ฉันเคยเป็นเด็กอยู่ในบ้านของท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมและ (ในตอนกินอาหาร) มือของฉันคลำแตะทั่วภาค ท่านเราะสูลุลลอฮฺจึงบอกกับฉันว่า “โอ้ เด็กเอ๋ย จงกล่าวบิสมิลลาฮฺ และจงทานด้วยมือขวาของเจ้า และจงทานสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเจ้าก่อน” แล้วหลังจากนั้น มันก็กลายเป็นความเคยชินของฉันตลอดมา (อัลบุคอรีย์ ตามสำนวนนี้ หมายเลข 5376 และมุสลิม หมายเลข 2022)

2. อิบน์มุสฏอ กกล่าวว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า:

« مَنْ نَسِيَ أَنْ يَذْكُرَ اللَّهَ فِي أَوَّلِ طَعَامِهِ فَلْيَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ ،
فإِنَّهُ يَسْتَقْبِلُ طَعَامَهُ جَدِيدًا ، وَيَمْنَعُ الْحَبِيثَ مَا كَانَ يُصِيبُ مِنْهُ » .

ความว่า : ผู้ใดที่ลืมกล่าวถึงอัลลอฮฺในตอนแรกของการรับประทานอาหารของเขา ขอให้เขาจงกล่าวว่า “บิสมิลลาฮฺ ฟิ เอาะลอิฮิ วะอาคิรียฺ” เพราะทำให้เขาเริ่มรับประทานใหม่และป้องกันไม่ให้ (ชัยฏอน) ตัวร้ายได้รับส่วนแบ่งจาก (อาหาร) นั้น (เศาะฮี้หฺ บันทีกโดยอิบนุหิบบาน หมายเลข 5213 และบันทีกโดยอิบนุสุนนีเย์ หมายเลข 461 ดู อัลลิลลิลละฮฺ อัลเศาะฮี้หฺ หมายเลข 198)

■ การกินและดื่มด้วยมือขวา

มีรายงานจากอิบนุอุมร์ ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ وَإِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ فَإِنَّ
الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ» .

ความว่า : เมื่อผู้ใดในพวกท่านจะกินก็จงกินด้วยมือขวา และเมื่อจะดื่มก็จงดื่มด้วยมือขวา เพราะแท้จริงแล้วชัยฏอนนั้นจะกินด้วยมือซ้ายและจะดื่มด้วยมือซ้าย (บันทีกโดยมุสลิม หมายเลข 2020)

■ การหายใจนอกภาชนะในตอนดื่ม

จากอนัส กล่าวว่า :

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَتَنَفَّسُ فِي الشَّرَابِ ثَلَاثًا وَيَقُولُ
«إِنَّهُ أَرَوَى وَأَبْرَأُ وَأَمْرًا» . قَالَ أَنَسٌ فَأَنَا أَتَنَفَّسُ فِي الشَّرَابِ ثَلَاثًا .

ความว่า : ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จะหยุดเพื่อหายใจสามครั้งเมื่อดื่มเครื่องดื่ม โดยท่านกล่าวว่า “มันทำให้อึกกว่า ปลอดภัยกว่า และน่าดูกว่า” อนัสกล่าววว่า ฉันเองจึงหยุดเพื่อหายใจสามครั้งเมื่อฉันดื่ม (มุตตะฟิฮ อะลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรีห์ หมายเลข 5631 และมุสลิมตามสำนวนนี้ หมายเลข 2028)

■ จะรินเครื่องดื่มให้คนอื่นอย่างไร ?

มีรายงานจากอนัส บินมาลิก ว่า :

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- أَتَى بِلَيْنٍ قَدْ شِيبَ بِمَاءٍ وَعَنْ يَمِينِهِ أَعْرَابِيٌّ وَعَنْ يَسَارِهِ أَبُو بَكْرٍ فَشَرِبَ ثُمَّ أَعْطَى الْأَعْرَابِيَّ وَقَالَ «الْأَيْمَنَ فَالْأَيْمَنَ».

ความว่า : มีคนนำนมที่ผสมกับน้ำมาให้แก่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม โดยที่ด้านขวาของท่านมีชายเบดูอินอยู่ และที่ด้านขวามีอบูบักรอยู่ ท่านจึงดื่มแล้วยื่นให้ชายเบดูอินนั้น และกล่าวว่า “ด้านขวาแล้วก็ด้านขวา” (มุตตะฟิฮ อะลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรีห์ หมายเลข 2352 และมุสลิมตามสำนวนนี้ หมายเลข 2029)

■ ไม่ดื่มพลางยีน

1. มีรายงานจากอบีสะอีด อัลคุดรี๊ย ว่า :

أَنَّ النَّبِيَّ -صلى الله عليه وسلم- زَجَرَ عَنِ الشُّرْبِ قَائِمًا.

ได้ห้ามการดื่มพลางยีน (บันทีกโดย ความว่า : ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มุสลิม หมายเลข 2025)

2. มีรายงานจากอบีสุร็อยเราะฮฺ ว่า :

أَنَّ النَّبِيَّ -صلى الله عليه وسلم- رَأَى رَجُلًا يَشْرَبُ قَائِمًا فَقَالَ لَهُ: «قِهِ». قَالَ: لِمَهُ؟ قَالَ: «أَيُّسُرُّكَ أَنْ يَشْرَبَ مَعَكَ الْهَرِيُّ؟». قَالَ: لَا. قَالَ: «فَقَدْ شَرِبَ مَعَكَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مِنْهُ الشَّيْطَانُ».

ความว่า : ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้เห็นชายคนหนึ่งกำลังยืนดื่ม ท่านเลยกล่าวกับเขาว่า “จงอาเจียนออกซะ” เขาถามว่า “ทำไมไม่หละ ? ท่านตอบว่า “ท่านชอบหรือที่จะให้แมวดื่มพร้อมกับท่าน ? เขาตอบว่า “ไม่” ท่านกล่าวว่า “ เพราะแท้จริงแล้ว มีตัวที่เลวกว่ามันอีกที่ร่วมดื่มพร้อมกับท่าน มันคือชัยฏอนอย่างไรล่ะ” (เศาะฮีหฺ บันทีกโดยอะหฺมัด หมายเลข 7990 และ

หลังของเขา (หมายถึงสามารถประทังชีวิตและสร้างความแข็งแรงแก่ร่างกาย - ผู้แปล) หรือหากจำเป็นจริง ๆ แล้ว ก็ (จงเตรียมท้องไว้สามส่วน) ส่วนหนึ่งสำหรับอาหาร ส่วนหนึ่งสำหรับเครื่องดื่ม และอีกส่วนหนึ่งสำหรับลมหายใจ” (เศาะฮี้หฺ บันทีกโดยอัลติรมีซีย์ ตามสำนวนนี้ หมายเลข 2380 เศาะฮี้หฺสุนันอัลติรมีซีย์ หมายเลข 1939 และบันทีกโดยอิบนุมญาญะฮฺ หมายเลข 3349 เศาะฮี้หฺสุนันอิบนุมญาญะฮฺ หมายเลข 2704)

▪ ไม่ตำหนิอาหาร

จากออบีฮุร็อยเราะฮฺ กล่าวว่า :

مَا عَابَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - طَعَامًا قَطُّ ، إِنْ اشْتَهَاهُ أَكَلَهُ ، وَإِنْ كَرِهَهُ تَرَكَهُ .

ความว่า : ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ไม่เคยตำหนิอาหารเลย หากท่านชอบท่านก็จะทาน และหากท่านไม่ชอบ ท่านก็จะละจากมันเสีย (มุตตะฟัค อะลียฺ บันทีกโดยอัลบุคอรีฮฺ ตามสำนวนนี้ หมายเลข 5409 และมุสลิม หมายเลข 2064)

▪ ไม่ทานมากจนเกินไป

มีรายงานจากอิบนุมุอัมร์ ว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«الْكَافِرُ يَأْكُلُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ وَالْمُؤْمِنُ يَأْكُلُ فِي مِعَى وَاحِدٍ».

ความว่า : “คนกาเฟรเขาจะทาน (อาหาร) ในปริมาณเจ็ดกระเพาะ ส่วนคนมุมีนเขาจะทาน (อาหาร) ในปริมาณเพียงกระเพาะเดียว” (มุตตะฟัค อะลียฺ บันทีกโดยอัลบุคอรีฮฺ หมายเลข 5393 และมุสลิม ตามสำนวนนี้ หมายเลข 2060)

▪ ความประเสริฐของการเลี้ยงอาหารและให้ความช่วยเหลือแก่คนอื่น

มีรายงานจากญาบิร บินอับดุลลอฮฺ ว่าท่านได้ยินท่านเราะฮฺุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า :

«طَعَامُ الْوَاحِدِ يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ وَطَعَامُ الْإِثْنَيْنِ يَكْفِي الْأَرْبَعَةَ وَطَعَامُ الْأَرْبَعَةِ يَكْفِي الثَّمَانِيَةَ».

ความว่า : “อาหารสำหรับหนึ่งคนจะพอสำหรับสองคน อาหารสำหรับสองคนจะพอสำหรับสี่คน และอาหารสำหรับสี่คนจะพอสำหรับแปดคน” (บันทีกโดยมุสลิม หมายเลข 2059)

มีรายงานจากอับดุลลอฮฺ บินอัมร์ ว่า :

أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ قَالَ «تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ، وَعَلَى مَنْ لَمْ تَعْرِفْ»

ความว่า : มีชายคนหนึ่งได้ถามท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ว่า : (คำสอนของ) อิสลามอันไหนดีที่สุด ? ท่านตอบว่า “ ท่านเลี้ยงอาหารและให้สลามแก่คนที่ท่านรู้จักและคนที่ท่านไม่รู้จัก” (มุตตะฟัค อะลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรี ตามสำนวนนี้ หมายเลข 6236 และมุสลิม หมายเลข 39)

จากอบีอัยยูบ อัลอันศอริเย กล่าวว่ :

قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- إِذَا أَتَى بِطَعَامٍ أَكَلَ مِنْهُ وَبَعَثَ بِفَضْلِهِ إِلَيَّ.

ความว่า : ท่านเราะฮ์สุลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นั้น เมื่อมีคนนำอาหารมาให้ ท่านจะทานส่วนหนึ่ง และจะส่งส่วนที่เหลือมาให้ฉัน (บันทีกโดยมุสลิม หมายเลข 2053)

■ การกล่าวชื่นชมอาหารของผู้ทาน

มีรายงานจากญาบิร บินอับดุลลอฮฺ ว่า :

أَنَّ النَّبِيَّ -صلى الله عليه وسلم- سَأَلَ أَهْلَهُ الْأُدْمَ فَقَالُوا مَا عِنْدَنَا إِلَّا حَلٌّ. فَدَعَا بِهِ فَجَعَلَ يَأْكُلُ بِهِ وَيَقُولُ «نِعْمَ الْأُدْمُ الْحُلُّ نِعْمَ الْأُدْمُ الْحُلُّ».

ความว่า : ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ถามคนในบ้านของท่านถึงเครื่องปรุงรสหรือกับอาหาร พวกเขาตอบว่า พวกเขาไม่มีสิ่งอื่นใดนอกจากน้ำส้มสายชู ท่านจึงขอให้นำมาแล้วท่านก็รับประทาน และกล่าวว่า “ช่างเป็นเครื่องปรุงรสที่เลิศจริงๆ เจ้าน้ำส้มสายชูนี้ ช่างเป็นเครื่องปรุงรสที่เลิศจริงๆ เจ้าน้ำส้มสายชูนี้” (บันทีกโดยมุสลิม หมายเลข 2052)

■ ไม่เป่าลมรดเครื่องดื่ม

จากอบีสะอีด อัลคุดริเย กล่าวว่ :

نَهَى رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- عَنِ الشُّرْبِ مِنْ ثُلْمَةِ الْقَدَحِ وَأَنْ يُنْفَخَ فِي الشَّرَابِ.

ความว่า : ท่านเราะฮ์สุลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ห้ามดื่มจากภาชนะ (แก้ว) ที่ปากแตกร้าว และห้ามเป่าลมรดเครื่องดื่ม (เศาะฮิหฺ บันทีกโดยอบูดาวูดตามสำนวนนี้ หมายเลข 3722 เศาะฮิหฺสุนันอบูดาวูด หมายเลข

3165 และบันทึกโดยอัลติรมีซีซี หมายเลข 1887 เศาะฮ์ฮุสุนันอัลติรมีซีซี หมายเลข 1538)

■ ผู้ให้บริการน้ำแก่คนอื่นต้องดื่มหลังสุด

จากอบีเกาะตาตะฮุ กล่าวว่ :

حَطَبْنَا رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- وفي آخره قَالَ: «إِنَّ سَاقِي الْقَوْمِ آخِرُهُمْ شُرْبًا».

ความว่า : ท่านเราะฮ์ฮุซูลลอฮุ คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวคุณบะฮุแก่พวกเรา โดยในตอนท้ายท่านกล่าวว่า “แท้จริงแล้ว ผู้ที่ให้บริการน้ำแก่คนอื่นนั้น ต้องดื่มเป็นคนสุดท้าย” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 681)

■ การรับประทานอาหารร่วมกัน

วัหซียู บินหับบุ ได้เล่าจากบิดาของเขา และบิดาของเขาได้เล่าจากปู่ของเขาว่า :

أَنَّ أَصْحَابَ النَّبِيِّ -صلى الله عليه وسلم- قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَأْكُلُ وَلَا نَشْبَعُ. قَالَ « فَلَعَلَّكُمْ تَفْتَرُونَ ». قَالُوا نَعَمْ. قَالَ « فَاجْتَمِعُوا عَلَى طَعَامِكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ يُبَارِكْ لَكُمْ فِيهِ ».

ความว่า : เหล่าสหายของท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า : “ไอ้ท่านเราะฮ์ฮุซูลลอฮุ พวกเราทานอาหาร แต่ไม่อิม” ท่านตอบว่า “พวกท่านคงจะแยกย้ายกัน (ทาน)” พวกเขาตอบว่า “ใช่แล้ว” ท่านกล่าวว่า “ถ้าเช่นนั้นพวกท่านจงร่วมกันรับประทานอาหารเป็นกลุ่ม และจงเอ่ยพระนามของอัลลอฮุแล้วพวกท่านจะได้รับบะเราะกะฮ์จากการทานแบบเป็นกลุ่มอย่างแน่นอน” (หะสัน บันทึกโดยอบูดาวูด ตามสำนวนนี้ หมายเลข 3764 เศาะฮ์ฮุสุนันอบูดาวูด หมายเลข 3199 และบันทึกโดยอิบนุมาญะฮุ หมายเลข 3268 เศาะฮ์ฮุสุนันอิบนุมาญะฮุ หมายเลข 2657)

■ การให้เกียรติแขกและให้บริการด้วยตัวเอง

1.อัลลอฮุ ได้กล่าวว่า :

«هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ، إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ، فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعَجَلٍ سَمِينٍ، فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ» (الذاريات: ٢٤-٢٧)

ความว่า : เรื่องราวของแขกผู้มีเกียรติของอิบรอฮีมได้มาถึงเจ้าบ้านใหม่ เมื่อพวกเขาได้เข้ามาหาเขา (อิบรอฮีม) พวกเขา กล่าวว่า “ศานติ” เขากล่าวตอบว่า

“सानติ” (พวกท่านเป็น) หมูชนผู้แปลกหน้า แล้วเขาก็รีบเข้าไปหาครอบครัวของเขา แล้วได้นำลูกวัวอ้วน (ที่ย่างเสร็จแล้ว) ออกมา และได้วางมันไว้ข้างหน้าพวกเขา เขากล่าวว่า พวกท่านไม่รับประทานหรือ (อัล-ซาริยาต : 24-27)

2. มีรายงานจากอบีซุร็อยหุ อัลกะอ์บีย์ ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ صَيْفَهُ، جَائِزَتُهُ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ، وَالضِّيَافَةُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ، فَمَا بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ، وَلَا يَجِلُّ لَهُ أَنْ يَثْوِيَ عِنْدَهُ حَتَّى يُخْرِجَهُ» .

ความว่า : “ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันสุดท้าย ขอต้องให้เกียรติต่อแขกของเขา รางวัลหรือการต้อนรับอย่างพิเศษที่สุดสำหรับเขาคือหนึ่งวันหนึ่งคืน และให้ที่พักพิงแก่เขาเป็นเวลาสามวัน ส่วนที่เหลือหลังจากสามวันให้หลังถือเป็นการให้ทาน และไม่อนุมัติให้แขกพำนักอยู่กับเจ้าบ้านเป็นเวลานาน จนทำให้เขาต้องอึดอัดและลำบากใจ” (มุตตะฟัก อะลียฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรีฮฺ ตามสำนวนนี้ หมายเลข 6135 และมุสลิม หมายเลข 48) (ไม่อนุมัติให้แขกพักค้างคืนที่บ้านคนอื่นเป็นเวลาหลายวันติดต่อกัน จนทำให้เจ้าบ้านเกิดความอึดอัดทำให้เกิดปัญหาและผู้เป็นแขกต้องมีบาป-ผู้แปล)

■ วิธีนั่งรับประทานอาหาร

1. จากอบีญุฮัยฟะฮฺ เล่าว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«إِنِّي لَا أَكُلُ مُتَكَيِّئًا»

ความว่า : “แท้จริง ฉันจะไม่รับประทานอาหารในสภาพเท้าแขน” (บันทีกโดยอัลบุคอรีฮฺ หมายเลข 5298)

บรรดาอุละมาอ์มีทัศนะที่ขัดแย้งเกี่ยวกับความหมายของการนั่ง “อิตติกาอ์” ขณะทานอาหาร ดังนี้ (ดู ซาอูดมะอะด 4/221-222, ฟัตหุลบารีย์ 9/670, นัยลุลเอาฎอร 8/183)

- 1- การนั่งลงอย่างมั่นคงไม่ว่าจะอยู่ในท่าใดก็ตาม
- 2- การนั่งแบบเอนตัวไปข้างใดข้างหนึ่ง (ทัศนะของอิบนุลญะอ์ลีฮฺ)
- 3- การนั่งแบบเท้าแขนข้างซ้ายลงบนพื้น
- 4- การนั่งแบบพิงหลังไปพนักกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 5- การนั่งแบบท่าซัดสมาธิ แต่มีข้อห้ามบะลียฺไม่ถือว่าการนั่งท่านี้เป็นการนั่งแบบอิตติกาอ์

(อัลอินศอฟ 8/243, กัซซาฟ อัลเกาะนาอู 4/156) เช่นเดียวกับเซออัลบานียฺที่ไม่เห็นด้วย (พะตาวาญิตตะฮฺ เทปม้วนที่ 13) - ผู้แปล

2. จากอนัศ บินมาลิก เล่าว่า :

رَأَيْتُ النَّبِيَّ -صلى الله عليه وسلم- مُقْعِيًا يَأْكُلُ تَمْرًا.

ความว่า : ฉันเห็นท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นั่งคุกเข่าทานผลอินทผลัม (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2044)

3. จากอับดุลลอฮฺ บินบุสฺรฺ เล่าว่า :

أَهْدَيْتُ لِلنَّبِيِّ -صلى الله عليه وسلم- شاةً فَجَعَلَى رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- عَلَى رُكْبَتَيْهِ يَأْكُلُ فَقَالَ أَعْرَابِيٌّ مَا هَذِهِ الْجِلْسَةُ فَقَالَ «إِنَّ اللَّهَ جَعَلَنِي عَبْدًا كَرِيمًا وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا عَنِيدًا»

ความว่า : ฉันได้มอบแพะหนึ่งตัวเป็นของขวัญให้กับท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ท่านเราะสูลุลลอฮฺเลยนั่งคุกเข่ารับประทาน ชายอาหรับเบดูอินคนหนึ่งเลยถามขึ้นว่า นี่มันคือท่านั่งอะไรกัน ? ท่านจึงตอบว่า “แท้จริงอัลลอฮฺได้ทรงสร้างฉันให้เป็นป่าวที่สุภาพ และพระองค์ไม่ได้สร้างฉันให้เป็นคนเผด็จการที่ยิ่งยะโส” (เศาะฮี้หฺ บันทึกโดยอบูดาวูด หมายเลข 3773 เศาะฮี้หฺ สุนันอบูดาวูด หมายเลข 3207 และบันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ ตามสำนวนนี้ หมายเลข 3263 เศาะฮี้หฺ สุนันอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 2640)

▪ ลักษณะการรับประทานของคนริบร้อน

จากอนัศ เล่าว่า :

أَتَى رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- بِتَمْرٍ فَجَعَلَ النَّبِيُّ -صلى الله عليه وسلم- يَقْسِمُهُ وَهُوَ مُحْتَفِزٌ يَأْكُلُ مِنْهُ أَكْلًا ذَرِيعًا. وَفِي رِوَايَةٍ زُهَيْرٍ: أَكْلًا حَثِيثًا.

ความว่า : ผลอินทผลัมได้ถูกนำมาให้แก่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ท่านนบีจึงแบ่งมันส่วนหนึ่งให้คนอื่น ซึ่งท่านอยู่ในท่าที่เตรียมพร้อม ท่านจึงรับประทานด้วยการทานที่รีบเร่ง (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2044)

▪ การปิดภาชนะเครื่องดื่มให้มีมิดชิดก่อนจะเข้านอนพร้อมกับเอ่ยพระนามอัลลอฮฺ

จากญะบิร เล่าว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวไว้ว่า :

«...وَأَغْلِقْ بَابَكَ، وَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ، وَأَطْفِئِ مِصْبَاحَكَ، وَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ،
وَأَوْكِ سِقَاءَكَ، وَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ، وَخَمِّرْ إِنَاءَكَ، وَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ، وَلَوْ تَعْرَضُ
عَلَيْهِ شَيْئًا»

ความว่า : “...ท่านจงปิดประตูบ้านท่านพร้อมเอ่ยพระนามอัลลอฮฺ จงดับ
ตะเกียงของท่านพร้อมกับเอ่ยนามอัลลอฮฺ จงคว่ำภาชนะเครื่องดื่มของท่าน
พร้อมกับเอ่ยพระนามอัลลอฮฺ และจงครอบปิดภาชนะต่างๆของท่านพร้อมกับ
เอ่ยพระนามอัลลอฮฺ แม้ว่าท่านเพียงแต่จะเอาอะไรมาขวางกั้นบนมันก็ตาม”
(มุตตะฟิ ก อะลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรีย ตามสำนวนนี้ หมายเลข 3280 และ
มุสลิม หมายเลข 2012)

■ การรับประทานพร้อมกันคนใช้

มีรายงานจากอับดุลฮะดีษว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«إِذَا آتَى أَحَدَكُمْ خَادِمُهُ بِطَعَامِهِ، فَإِنْ لَمْ يُجْلِسْهُ مَعَهُ فَلْيُنَاوِلْهُ أَكْلَهُ أَوْ
أَكْلَتَيْنِ، أَوْ لُقْمَةً أَوْ لُقْمَتَيْنِ، فَإِنَّهُ وَلِي حَرِّهِ وَعِلَاجِهِ»

ความว่า : “เมื่อมีคนใช้ยกอาหารมาให้พวกท่านคนใด ถ้าหากเขาไม่เชิญเขาให้
นั่ง (รับประทาน) พร้อม (กับเขา) ก็ขอให้เขาจงหยิบให้เขาหนึ่งชิ้นหรือสองชิ้น
หรือหนึ่งคำหรือสองคำ เพราะแท้จริงเขา(ต้องเหน็ดเหนื่อยจากการเป็น)
ผู้รับผิดชอบดูแลความร้อน (ปรุงอาหาร) และจัดเตรียมมัน (ก่อนจะตั้งไฟ)”
(มุตตะฟิ ก อะลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรียตามสำนวนนี้ หมายเลข 5460 และ
มุสลิม หมายเลข 1663)

■ เมื่อถึงเวลาอาหารค่ำ ก็จงอย่ารีบร้อน

มีรายงานจากอนัส บินมาลิก ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«إِذَا وَضِعَ الْعِشَاءُ وَأُقِيمَتِ الصَّلَاةُ فَاْبَدُّوا بِالْعِشَاءِ»

ความว่า : “เมื่ออาหารค่ำได้ถูกยกมา พร้อมกับได้ยินเสียงอิกอมะฮฺละหมาด
ดังนั้นพวกเจ้าก็จงเริ่มด้วยอาหารค่ำ (ให้เสร็จเรียบร้อยก่อน แล้วจึงค่อยไป
ละหมาดที่หลัง)” (มุตตะฟิ ก อะลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรียตามสำนวนนี้
หมายเลข 4563 และมุสลิม หมายเลข 557)

■ มีวิธีรับประทานอาหารในถาดอย่างไร ?

มีรายงานจากอับนุอับบาส ว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلَا يَأْكُلْ مِنْ أَعْلَى الصَّحْفَةِ وَلَكِنْ لِيَأْكُلْ مِنْ أَسْفَلِهَا فَإِنَّ الْبَرَكَاتِ تَنْزِلُ مِنْ أَعْلَاهَا».

ความว่า : “เมื่อพวกท่านคนใดรับประทานอาหาร เขาจึงอย่าเริ่มทานจากด้านบน (หรือตรงกลาง) ของถาด แต่จงเริ่มทานจากด้านล่างของมันก่อน เพราะแท้จริงแล้ว ความบะเราะเกาะห์จะลงมาจากด้านบนของมัน” (เศาะฮี้หฺ บันทีกโดยอบูดาวูดตามสำนวนนี้ หมายเลข 3730 เศาะฮี้หฺสุนันอบูดาวูด หมายเลข 3173 และบันทีกโดยอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 3277 เศาะฮี้หฺสุนันอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 2650)

■ สิ่งที่ต้องกล่าวและปฏิบัติเมื่อทานอาหารหรือดื่มนม

1. มีรายงานจากอิบนุอับบาส ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ. وَإِذَا سَقَى لَبَنًا فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ. فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ يُجْزَى مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ إِلَّا اللَّبَنُ».

ความว่า : “เมื่อพวกท่านคนใดรับประทานอาหาร เขาก็จงกล่าวว่า “อัลลอฮุมมะ บาริกละนาฟิฮี วะอัฏอิมนาคียะร็อนมินฮุ” (แปลว่า ให้อัลลอฮฺผู้เป็นเจ้าของฉัน ขอทรงโปรดประทานความบะเราะเกาะห์ให้แก่เราในสิ่งนี้ และขอให้เราได้รับประทานสิ่งที่ดีกว่านี้อีก) และเมื่อได้ถูกรินนมให้ ก็จงกล่าวว่า “อัลลอฮุมมะ บาริกละนาฟิฮี วะซิดนามินฮุ” (แปลว่า ให้อัลลอฮฺผู้เป็นเจ้าของฉัน ขอทรงโปรดประทานความบะเราะเกาะห์ให้แก่เราในสิ่งนี้ และขอให้เพิ่มแก่เราอีก) เพราะแท้จริงแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่สามารถจะทดแทนอาหารและเครื่องดื่มได้นอกจากนม” (หะสันตามสายรายงานนี้ บันทีกโดยอบูดาวูดตามสำนวนนี้ หมายเลข 3773 เศาะฮี้หฺสุนันอบูดาวูด หมายเลข 3207 และบันทีกโดยอัลติรมิซีย์ หมายเลข 3455 เศาะฮี้หฺสุนันอัลติรมิซีย์ หมายเลข 2749)

2. อิบนุอับบาส เล่าว่า :

«أَنَّ النَّبِيَّ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- شَرِبَ لَبَنًا ثُمَّ دَعَا بِمَاءٍ فَتَمَضَّضَ وَقَالَ «إِنَّ لَهٗ دَسْمًا».

ความว่า : ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ดื่มนม หลังจากนั้น ท่านก็ได้ขอน้ำแล้วบ้วนปากและกล่าวว่า “แท้จริงแล้ว นมจะมีไขมันอยู่” (มุตตะฟัฮอะลัยฮฺ บันทีกโดยอัลบุคอรี หมายเลข 211 และมุสลิมตามสำนวนนี้ หมายเลข 358)

■ คำกล่าวเมื่อเสร็จจากรับประทานอาหาร

ว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ คือลัลลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลิม ได้กล่าวว่า 1.มีรายงานจากมุอาซ บินอนิส

«مَنْ أَكَلَ طَعَامًا ثُمَّ قَالَ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا الطَّعَامَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ»، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ».

ความว่า : “ผู้ใดที่รับประทานอาหารแล้วเขากล่าวว่า “ อัลฮัมดุลิลลาฮิลละซี อี้ฎอะมะนี ฮาซันฎาอะฮาม วะเราะชะกะเกาะนีฟีย์ มิน ฮัยริเหาลิน มินนี วะลา กั้วะดิน (แปลว่า ขอขอบคุณอัลลอฮฺ ผู้ทรงให้ฉันได้รับประทานอาหารนี้ และได้ประทานอย่างเสนาหาให้แก่ฉันโดยปราศจากพลังและความสามารถใดๆ ของฉัน)” เขาก็จะได้รับการอภัยโทษในความผิดที่ผ่านมาแล้วและความผิดที่ยังไม่เกิดขึ้น” (หะสัน บันทึกลงโดยอบูดาอูดตามสำนวนนี้ หมายเลข 4323 เศาะฮี้หุสุนันอบูดาอูด หมายเลข 3394 และบันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 3285 เศาะฮี้หุสุนันอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 2656)

2.จากอบีอุมามะฮฺ เล่าว่า :

أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ إِذَا رَفَعَ مَائِدَتَهُ قَالَ «الْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ مَكْفِيٍّ، وَلَا مُوَدِّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ، رَبَّنَا».

ความว่า : ท่านนบี คือลัลลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลิม นั้น เมื่อท่านยกสำรับอาหารออก ท่านจะกล่าวว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮิกะซีร็อน ฎ็อยยิบัน มุบาเราะกัน ฟีย์ ฮัยเราะะมักฟียยิน วะลา มุวัตตะอิน วะลา มุสตัฆนัน อันฮุ ร็อบบะนา” (แปลว่า ขอขอบคุณต่ออัลลอฮฺอย่างเหลือล้นอย่างคืออย่างจำเริญ โดยพระองค์ไม่ทรงปรารถนาต่อสิ่งใด ไม่เคยถูกเพิกเฉยจากผู้ใดและไม่เป็นผู้ที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ใด (ทุกคนต้องพึงประสงค์ในพระองค์) โอ้พระเจ้าของเรา” (บันทึกโดยอัลบุคอรี หมายเลข 5458)

3.จากอบีอัยยูบ อัลอันศอรีย์ เล่าว่า :

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا أَكَلَ أَوْ شَرِبَ قَالَ «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَ وَسَقَى وَسَوَّغَهُ وَجَعَلَ لَهُ مَخْرَجًا».

ความว่า : ท่านเราะสูลุลลอฮฺ คือลัลลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลิม นั้นเมื่อท่านรับประทานอาหารหรือดื่ม ท่านจะกล่าวว่า “อัลฮัมดุลิลลาฮิลละซี อี้ฎอะมะ วะสะกอ วะเสาวะเราะฮฺ วะญะอะละ ละฮฺ มัคเราะญัน” (แปลว่า ขอขอบคุณต่ออัลลอฮฺ

ผู้ทรงให้อาหาร ให้น้ำดื่มและทำให้มันเป็นที่ดี และทำให้มันเป็นทางออก (สำหรับฉัน)” (เศาะฮี้หฺ บันทีกโดยอบูดาอูด หมายเลข 3851 เศาะฮี้หฺ สุนันอบูดาอูด หมายเลข 3261)

4.จากอนัส บินมาลิก เล่าว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرِبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا».

ความว่า : แท้จริงอัลลอฮฺนั้นยอมพึงพอใจในตัวบ่าวด้วยการที่เขากินอาหารคำหนึ่งแล้วกล่าวขอบคุณต่อพระองค์ หรือดื่มน้ำอีกหนึ่งแล้วกล่าวขอบคุณต่อพระองค์ในสิ่งนั้น” (บันทีกโดยมุสลิม หมายเลข 2734)

5.ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«اللَّهُمَّ أَطْعَمْتَ وَأَسْقَيْتَ وَأَغْنَيْتَ وَأَقْنَيْتَ وَهَدَيْتَ وَاجْتَبَيْتَ، فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا أُعْطَيْتَ».

อ่านว่า : อัลลอฮฺมุหมะ อักอัมตะ วะอัศก็อยตะ วะอัษนัยตะ วะอักันยตะ วะอะดัยตะ วัจตะบัยตะ ฝะละกัลหัมดุ อะลา มา อะฏ็อยตะ (ความว่า “ โอ้อัลลอฮฺ พระองค์ทรงให้อาหาร ให้เครื่องดื่ม ให้ร่ำรวย ให้เพียงพอ ทรงนำทาง และทรงคัดเลือก ดังนั้น มวลการสรรเสริญในสิ่งที่พระองค์ทรงประทานจึงเป็นของพระองค์เท่านั้น” (เศาะฮี้หฺ บันทีกโดยอะหมัด หมายเลข 16712)

6.จากอนัส เล่าว่าท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«مَا أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَى عَبْدٍ نِعْمَةً فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ. إِلَّا كَانَ الَّذِي أُعْطَاهُ أَفْضَلَ مِمَّا أَخَذَ».

ความว่า : “เมื่อพระองค์อัลลอฮฺทรงประทานสิ่งหนึ่งแก่บ่าวคนหนึ่ง แล้วเขาก็กล่าวว่า “อัลหัมดุลิลลาฮฺ” แน่่อนว่าสิ่งที่พระองค์ทรงประทานนั้นจะเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดในบรรดาสิ่งที่เขาเคยรับ” (หะสัน บันทีกโดยอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 3850 เศาะฮี้หฺสุนันอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 3067)

■ เวลาเข้า-ออกบ้านของแขก

อัลลอฮฺ ได้กล่าวว่า :

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ
غَيْرِ نَاطِرِينَ إِنَّا هُمْ وَأَنَّهُمْ وَلَكِنْ إِيَّاهُ وَإِنَّا هُمْ وَأَنَّهُمْ وَلَكِنْ إِيَّاهُ وَإِنَّا هُمْ
مُسْتَأْذِنِينَ لِحَدِيثٍ» (الأحزاب: ٥٣)

ความว่า : โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย ! สูเจ้าจงอย่าเข้าไปในบ้านใด ๆ ของท่านนบี
เว้นแต่ว่าพวกท่านจะได้อนุญาตเพื่อรับประทานอาหารโดยต้องไม่ต้องรอเวลา
อาหารสุก ดังนั้น เมื่อสูเจ้าได้รับเชิญก็จงเข้าไป ครั้นเมื่อสูเจ้ารับประทานเสร็จ
ก็จงแยกย้ายกลับ และจงอย่าเป็นผู้ขอวิสาสะในการสนทนา”(อัล-อหฺซาบ :
53)

■ คุณค่าของแขกให้แก่เจ้าของอาหาร

1. ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า :

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِي مَا رَزَقْتَهُمْ وَاعْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ».

อ่านว่า : อัลลอฮุมมะ บาริก ละฮุม ฟี มา เราะซั๊กตะฮุม วัฆฝิรละฮุม วัรรหัมฮุม
(ความว่า : โอ้ อัลลอฮฺ! ขอทรงโปรดให้ความจำเริญแก่พวกเขาในสิ่งที่
พระองค์ทรงประทานให้แก่เขา และขอทรงประทานอภัยโทษและปรานีต่อพวก
เขา) (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2042)

2. มีรายงานจากอนิส ว่า :

أَنَّ النَّبِيَّ -صلى الله عليه وسلم- جَاءَ إِلَى سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ فَجَاءَهُ خُبْزٌ
وَزَيْتٌ فَأَكَلَ ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ -صلى الله عليه وسلم- «أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ
الصَّائِمُونَ وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ».

ความว่า : ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้มาหาสะอัด บินอุบาต๊ะฮฺ
แล้วเขาก็ได้ยกขนมปังกับน้ำมันพืช ท่านจึงรับประทาน หลังจากนั้นท่านนบี ก็
ได้กล่าวว่า “อัฟฎะเราะอะ อินตะกมุสสออิมุน วะอะกะละอะ ฆะอะอะอะอะอะ อะมมะกมุลอับ
รอรฺ วัศ็อลลัต อะลัยกมุละลาอิกะฮฺ” ความว่า : เหล่าผู้ถือศีลอดได้ละศีลอด
กับพวกท่านแล้ว เหล่าคนดี ได้รับประทานอาหารของพวกท่านแล้ว และเหล่า
มะลาอิกะฮฺต่างได้ขอลุโทษแก่พวกท่านแล้ว (เศาะฮี้หฺ บันทึกโดยอบูดาวูด
ตามสำนวนนี้ หมายเลข 384 เศาะฮี้หฺสุนันอบูดาวูด หมายเลข 3263 และ
บันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข 1747 เศาะฮี้หฺสุนันอิบนุมาญะฮฺ หมายเลข
1418)

■ คุณค่าให้แก่ผู้ที่ให้น้ำดื่มหรือเมื่อเขาต้องการ

ท่านเราะสูลุลลอฮฺ คือลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลิม ได้กล่าวว่า :

«اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَأَسْقِ مَنْ أَسْقَانِي.»

อ่านว่า : อัลลอฮุมมะ อฎอิม มัน อฎอะมะเนีย วะอัสกี มัน อัศกอเนีย (ความว่า :
โอ้อัลลอฮฺ ! ขอทรงโปรดให้อาหารแก่ผู้ที่ให้อาหารแก่ฉัน และให้น้ำดื่มแก่ผู้
ให้น้ำดื่มแก่ฉัน) (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 2055)